

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 E 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA. VIDEKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

♦ POLITIKAI NAPILAP ♦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. BEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITS
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYALAT: PIAČ-UTCA 49

Üldözik az ellenséget Dobrudsában a német-bolgár-török csapatok

Rengeteg az oláh-orosz sereg vesztesége — Tökéletes kudarccal végződtek az orosz támadások — A Kárpátokban véresen visszaverték csapataink az oroszokat — 7 olasz hadtest vérzett el egy támadásban — A francia-angol csapatok támadásai a Sommenál meghiúsultak

Debrecen, szeptember 17.

A német jelentés ma is csak szűkszavuan emlékezik meg még a dobrudsai eseményekről, amelyek felé oly nagy izgatottsággal tekint a központi hatalmak népe Vilmos császár igazán szenzációs sürgönye után. „Folytatjuk az ellenség üldözését.” Ennyit mond csak Ludendorff főszállásmester. E kis mondat is sokat enged sejtetni. Azt ugyanis, hogy egy futó ellenség menekül a német-bolgár-török hadak elől, mert csakis a futó, menekülő ellenséget lehet „üldözni”. A német jelentéssel egybehangzó a bolgár vezérkar közlése, amely szerint a bolgárok előnyomulása Dobrudsában „folytatódik”. Az oláh-orosz haderő egyes hadosztályai megkísérlik ugyan az ellentámadást, de ezeket vitéz szövetségeseink véresen verik vissza.

A megakasztott erdélyi oláh előnyomulással szemben ma már dicső magyar honvédek és a német szövetségesek sikeres támadásairól szól vezérkarunk jelentése, amely szerint a hátszegi szakaszon előretörtünk.

A téli hadjárattól való félelem két harctéren éreztette erős hatását. Az egyik harctér az orosz s ennek különösen a kárpáti frontja, ahol kétségbeesett kísérletekkel támadt és véres fejjel hullott vissza az orosz.

A másik harctér az olasz. E harctérről szóló vezérkari jelentés valóban borzalmas olasz veszteségeket állapít meg. Itt egyetlen hegykupért a Karszton 7 olasz gyalogezred vérzett el a sikertelen támadásokban.

A Doberdo-fensíkon épp úgy, mint a wipach-krni és a flitschi szakaszon is szakadatlan ágyutüzharc folyik, amelynek előkészítésében azután újra és újra megisméltődnek az olasz ezredeket megemészítő támadások és közelharok.

A Somme-csatában is sikertelenségeket jegyez föl az entente, amelynek tetemes vesztesége kíséri e sikertelenségeket. — Ugyanilyen veszteségteljes és sikertelen kísérleteket tettek az entente csapatai a Balkán-hadszíntéren is.

A román háboru

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni arcvonatról:

Hátszegtől délkeletre honvédszázadok és német osztagok sikeres előretörést hajtottak végre. Ettől eltekintve a Románia elleni harc vonalon nem történt jelentősebb esemény.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Mackensen vezértábornagy hadseregcsoportja: A Dobrudsában folytatjuk az ellenség üldözését.

Erdélyben a románok Székelyudvarhely mindkét oldalán a Küküllő-szakasz ellen tapogatózva előrenyomultak.

LUDEENDORFF,

első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, szeptember 17. A bolgár vezérkar jelenti szeptember 17-ről:

Romániai front: A Dunánál Tekia irányában kölcsönös gyöngé tüzerharc.

A turn-severini kikötőben elsüllyesztettünk egy uszályvitajt.

Flórenyomulásunk a Dobrudsában folytatódik. Az ellenfél Cobadilunál megszállott egy megerősített állást. Csapataink közvetlen érintkezésben vannak az ellenféllel. A lovasságunk megszállotta az agetlari pályaudvart. Egy ellenséges dandár tegnap ellentámadást kísérelt meg a legszélsőbb balszárnyon levő hadosztálpunk ellen, de súlyos veszteségükkel visszavertük. A halottak, sebesültek számából, valamint a harctéren elszórt nagymennyiségű hadiszerből kitűnik, hogy az ellenfél a szeptember 12-én, 13-án és 14-én letolyt harcokban rengeteg veszteségeket szenvedett.

Az oláh árulás aktái

Budapest, szeptember 17. A Magyar Távirati Irodának jelentik Bécsből: A külügyminisztérium legközelebb egy diplomáciai aktagyűjteményt fog nyilvánosságra hozni, amely Ausztria-Magyarországnak és Romániának a háboru előtti viszonyaira vonatkozik.

Filipescuék álmai

Gené, szeptember 17. Az Epoca, Filipescu lapja arról ír, hogy mit akar Románia Erdély megszállásával elérni. A cikk a következőket mondja:

— Behozatali államból kiviteli állammá akarunk lenni, Románia gazdasági függetlenségét pedig csak Erdély meghódításával érheti el. Mert ha a monarchia oláhlakta területeit megszerezzük, nemcsak gazdag termőföldet, de olyan értékes bányákat is kapunk velük, amelyek virágzó nemzeti iparunk kifejlesztését lehetővé teszik.

— A Bánát, Hunyadmegye és más magyar vidék szénbányái a már meglévő oláh petróleumforrásokkal elég anyagot adnának egész iparunk számára, a bánáti, arad- és biharmegyei vas és réz fémiparunk egész nyersanyagszükségletét fedezné. Az oláh állam értékes állandó javakhoz jutna az erdélyi óriási erdőségek birtokával, melyek nemcsak Románia, de a többi Balkán-államok szükségletét is el látná, úgy, hogy a fa lehetne Románia legfontosabb kiviteli cikke. — Vegyük ehhez még a nagy gabonatermést, amelyet Erdély adna számunkra és elképzelhetjük, hogy milyen kincset jelent nekünk Erdély birtoka. Erdélyre föltétlenül szükségünk van.

Az oláhok bevonulása Brassóba

Stockholm, szeptember 17. A Times jelenti Bukarestből: A Gazetta Transsylvanie román lap, amely ezelőtt Brassóban jelent meg és most újra megjelenik, megírja az oláhok bevonulását Brassóba. Amikor a román sereg megérkezését jelentették, az összes középületeket bezárták s a községtanács fölkérte Bailescu drt, hogy menjen eléje a román csapatoknak és fogadja azokat a lakosság nevében. Bailescu a fölkérésnek engedve, el is indult a román csapatok elé. A városon kívül találkozott Darvary ezredessel, a román parancsnokkal, aki közölte vele, hogy a békés polgárság életét és vagyot-

URANIA

Hétfőn
Kedden
szeptember 18-19.

**HOLMES
A REMETE**

mondta a Sátán kutyájáról 3 részben.
A főszerepekben:
ALWIN NEUSS
FRIEDRICH KÖHNE.

A Gannon-Doyle sorozat legújabb filmje.

Sohse megyek férjhez

vígjáték.
Főszereplő:
Henry Forten.

Eldadások közhívatva 6 óráig.

Eldadások: 6-tól 8-ig mérsékelt, 9-től 11-ig rendes helyárral.

APOLLO

Ma, hétfőn
Eldadások 6 óráig mérsékelt, 9 óráig rendes helyárral.

Új szezon újdonságai
Az elvezetett emelet
vigjáték 2 felvonásban.

A szőkevény detektív
dráma 3 felvonásban.

Házasság a király
vígjáték

Az újruló szerelem
dráma.

A csapda
dramagél-dráma.

A dolomitok
természeti felvétel.

nát kimélni fogják. *Délután vonultak be a román csapatok*, amelyek a román templom előtt, ahol hálaadó istentiszteletet tartottak, megállottak. A parancsnok azután még az est előtt kinevezte az összes román tisztviselőket.

Kellemetlen az oroszoknak az oláhok lassu előhaladása

Berlin, szeptember 17. Az orosz határról jelentik: A *Ruskoje Slovo* írja az oláhok erdélyi frontjáról, hogy az oláh hadseregnek Erdélyben és különösen a szorosokban és szakadékokban való *lassu előhaladása kellemetlen helyzetet teremt, mert a hátsó összeköttetéseket a lehető legnagyobb erőfeszítéssel lehet csak fenntartani a front mögött. Az első időben még lehetett élelmet találni, ellenben most már ez sincs.*

Pétevári aggodalmak a dobrudsai események miatt

Lugano, szeptember 17. A *Corriere della Sera* pétevári jelentése szerint a legnagyobb figyelemmel fordulnak ott a dobrudsai események felé, ahol az oláhoknak bolgárokkal, németekkel, osztrákokkal, magyarokkal és törökökkel kell megküzdeniök, amelynek érdekében az oroszok rendkívüli erőlködést végeztek, hogy az oláhokat számos nehéz tüzérséggel, repülőgépekkel és egyéb hadianyaggal lássák el. Bulgária ezenfelül úgy látszik számít az entente-csapatoknak *Szaloniki környékén levő nehéz helyzetére*, hogy teljes erejével veti magát a románokra.

* * *

Az orosz háboru

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:*

Az orosz harcvezetés az ellenség tegnap újból rendkívüli erőfeszítést fejtett ki, hogy a szövetségesek vonalait megingassa. — A harc mindenütt a mi javunkra dőlt el.

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonalát a hármasszög határon Dorna-Watrától délnyugatra a Kapul és a Csernavoda között a Jablonica-szorostól északnyugatra, Stanislautól északra Narajovkánál és Brzesytől délkeletre többnyire jelentékenyen túlnyomó erők támadták meg. Az ellenséges rohamok a Lipnica-Dolnánál elért jelentéktelen tárolóhelyektől eltekintve, mindenütt az oroszok tökéletes kudarcával végződtek. — Ugyanez lett a vége azoknak az ellenséges támadásoknak is, amelyek Böhm-Ermolli vezérezredes hadseregének Zborow és a legfelsőbb Sereth közti, Eben tábornok parancsnoksága alatt küzdő szövetséges csapatok ellen irányultak. Az ellenséget, hála a gyalogság és tüzérség eredményes együttműködésének, mindenütt tökéletesen visszavertük.

Terstyánszky vezérezredes hadserege ellen, amely célra még az újra kiegészített gárdahadosztályokat is harcra vetették, számos hullámban tagolva rohantak az orosz tömegek Pustomity és Zaturcy között mindig és újra a Marwitz tábornok parancsnoksága alatt álló szakasz ellen. Az ellenséges oszlopok többnyire már akadályaink előtt összeomlottak. Ha egyes pontokon sikerült is állásainkba behatolniok, elmentámadással ismét kiverjük őket. A csatateret halott és súlyosan sebesült oroszok borítják. A foglyok viszonylag csekély száma a küzdelem elkeseredett voltát tanúsítja. A mi veszteségünk aránylag csekély.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:*

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Pinsktől délre húzódó egész arcvonalon fokozódott az oroszok tüzevékenysége. Lucktól nyugatra az ellenség reggel, délután és este felé a mintegy 20 kilométer széles zaturcy a Turija mellett) — pustomity-i vonal felől Von der Marwitz tábornoknak Terstyánszky vezérezredes főparancsnoksága alatt álló csapatait nagy erővel, köztük mind a két gárdahadtesttel, számos hullámban megtámadta. A támadás részben, mint a jelentések mondják, szörnyű veszteségük mellett tökéletesen meghiúsult.

Böhm-Ermolli vezérezredes hadsereg arcvonalán a Sereth és a Strypa között Zborowtól északra Eben tábornok német vonalai ellen intézett igen erős támadások szintén teljesen összeomlottak.

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: A Narajovkánál és attól keletre az ellenség erős rohamcsoporttal készült reánk csapást mérni. Több ízben hiába indult rohamra, végül azonban arcvonalunkat kis mértékben visszanyomta.

Stanislautól északra az oroszok egy rész-támadását közelharc után visszavertük.

A Kárpátokban az ellenség hasztalan vette harcba a Ludowa mindkét oldalán levő állásaink ellen sűrű rohamoszlopait. Ugy itt, mint a Schipottói nyugatra emelkedő határhegyekben és Dorna-Watrától délnyugatra nagyon véresen visszavertük őket.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

* * *

Az olasz háboru

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:*

A Karszt-fensíkon az olaszok éjjel-nappal folytatták támadásaikat. Arcvonalunk rendületlen maradt. A legészakibb szakaszon az ellenség ereje hét eredménytelen előretörés után megbénult. Leghevesebb volt a küzdelem Lokvica és a Doberdotól délkeletre emelkedő Karszt-kup között. Bár az ellenség ezen harcvezetés rész ellen szakadatlanul friss erőket vetett harcba és helyenkint a vonalainkba be is nyomulhatott, a közelharc, amelyben különösen a 96. (károlyvárosi) gyalogezred tüntette ki magát, mindig csapataink sikerével végződött. Az olaszok vesztesége a kis támadó területre vetett tömegekhez mérten rendkívül súlyos. Így az említett Karszt-kupért folytatott küzdelemben 7 ellenséges gyalogezred vérzett el.

A Wippachtól északra Krnig terjedő arcvonalon a tüzérségi harc megélenkül.

A Flitsch-i szakaszon az ellenség erős tüzérségi előkészítés után hasztalanul támadta a Vrsicet, Ravelnikot és a Rombont.

A Fassani-Alpokban az olaszok többszöri kísérletét, hogy a Colto Rondot megmásszák, meghiúsítottuk.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

161 hajót sülyesztettek el tengeralattjáróink és aknáink

Bécs, szeptember 17. *Augusztusban 126 ellenséges kereskedelmi hajót 170,779 tonna-tartalommal elsülyesztettünk, vagy aknáinkon*

felrobbantottunk. 35 semleges kereskedelmi hajót 30,568 össztonnatartalommal elsülyesztettünk, mert dugárut szállítottak.

FLOTTAPARANCSNOKSÁG.

Események a tengeren

Budapest, szeptember 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *Hivatalos jelentés a tengeri eseményekről:*

Egy tengeri repülőgépraunk 16-ról 17-re virradó éjjel a mestrei vasuti telepeket nehéz bombákkal sikeresen bombázta. Valamennyi repülőgépünk sértetlenül vonult be.

HAJÓHADPARANCSNOKSÁG.

* * *

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:*

A cs. és kir. csapatoknál nincs különös esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése:*

Macedoniai arcvonal: Különös jelentőségű esemény nem történt.

A Moglena-arcvonalon és a Tahino-tóól északnyugatra visszavertük az ellenség egyes támadásait.

Kavalla a tenger felől tüz alatt állott.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, szeptember 17. A bolgár vezérkar jelenti szeptember 17-ről:

Macedoniai front: A Florinától délre jobb szárnyunk csapatai harcban állanak. 16-án egész nap kölcsönös erős tüzerharc. Az ellenség összes éjjeli támadásait visszautasítottuk.

A Vardar balpartján heves tüzérségi harc.

A Struma-völgyben az ellenség egy gyalogsága erős tüzérségi előkészítés után támadást kísérelt meg, de ellentámadással a Struma jobbpartjára visszavetettük.

Az Aegei tengerparton az ellenséges flotta élénken cirkál.

Az entente szófiái légi támadása

Szófia, szeptember 17. A legutóbbi ellenséges légi támadáskor *az ellenséges repülők felhívásokat dobtak le*, amelyek azt mondták, hogy az entente-csapatok nem harcolnak a békés polgárok ellen, mint a barbár németek, akiknek Zeppelinjeik Bukarestben és Szaloniki-ben ártatlan embereket öltek meg. Szófia elleni támadásuk csak *megtorló rendszabály a német támadásokért*.

Enver basa a szultánnál

Konstantinápoly, szeptember 17. *Enver basa*, a török hadsereg helyettes parancsnoka, aki az osztrák-magyar-német főhadiszállást meglátogatta, ma visszaérkezett Konstantinápolyba, ahol a szultánnak, aki a szelamlík után különkihallgatáson fogadta, jelentést tett.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR

a Hadsegélyző Hivatal átvételét különítménye. Budapest, IV., Váci-utca 38.
Adakozzunk a Vörös Keresztnek!

A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 17. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Aibrecht württembergi herceg vezértábornagy hadseregének és Rupprecht bajor trónörökös hadseregének északi szárnyán az élénk harci tevékenység tovább tart. A Somme melletti tartós csata tovább folyik. A folyótól északra valamennyi támadást részben már zárótüziünkkel véresen visszavertük. Kisebb angol fészkekért Courlerstől, Flerstől és Les Boenstől nyugatra még harcolnak.

Auvillerstől északra támadásunkkal előnyöket vívtunk ki. A Sommetől délre nem került határozott támadásra a sor. Az ágyuharc itt sem szünetelt.

LUDEENDORFF,
első főszállásmester.

Az angol hivatalos jelentés

Stockholm, szeptember 17. Az angol hivatalos jelentés a következőket közli:

Az Ancretől délre tegnap óta 6 mérföldnyi fronton 1—2 mérföldnyire előre jutottunk. Ma 1400 embert, köztük 51 tisztet elfogtunk. — A legutolsó két nap alatt ejtett foglyok száma több mint 4000. — Eddig 5 ágyut és 50 géppuskát zsákmányoltunk vagy pusztítottunk el. Szeptember 15-ig 15 német repülőgépet semmisítettünk meg. Mi 6 repülőgépet veszítettünk.

Nőket gyilkolnak az angolok

Konstantinápoly, szeptember 17. Bagdadból jelentik: A múlt héten egy harc után az angol katonák behatoltak Ail faluba és ott 60 férfit, asszonyt és gyermeket lemészároltak és több nőt elhurcoltak.

A téli szénszükséglet biztosítása

Megkapja a közönség a téli tüzelőanyagot

Megemlékeztünk arról, hogy az oláh betörés folytán kétségessé vált, hogy a debreceni Világítási Vállalat szénszükséglete a kellő mértékben biztosítható lesz-e. A város tanácsa meg is tette a szükséges intézkedéseket, amelyekkel a világítási vállalat üzemét redukálva, a szénmennyiséget kimélni akarta. Ugyanekkor a legnagyobb takarékosagra hívta fel a közönséget is a villamos erő használata tekintetében és az áramnak ugy a világításnál, mint az erőátviteli alkalmazásnál való használatát a legerősebben megszorította.

A Világítási Vállalat derék, fáradhatatlan igazgatója, Debreczeni Jenő azonban nem óhajtott a redukcióval megoldani a kérdést és ezért mindent megkísérelt, hogy újabb nyersanyagforrás megnyerésével ugy a világítási, mint a fűtési szénszükségletet a lehetőséghez képest fedezni tudja.

Ő javasolta, hogy a kormány támogatását kérje a város ahoz, hogy valahonnan szénet kapjon. A város a szükséges lépéseket meg is tette s ma már a szénszükséglet fedezése biztosítottnak tekinthető.

Ez Domahidy Elemér főispánnak köszönhető, aki a legmegértőbb jóakarattal támogatta a város akcióját és közbelépésével sikerült ki eszközölnie, hogy Debrecen városa a szükséges szén megkapja s így a téli szénszükséglet a megfelelő mennyiséggel rendelkezésre álljon. A szénszükséglet a Salgótarjánú Köszönbánya Részvénytársaság és a Magyar Általános Köszönbánya Részvénytársaság bátyáiból biztosítva van.

A kérdés ily kedvező elintézésével nagy

gondot vett le a főispán a közönség vállairól, mert igazán kétségbeeső helyzet előtt állott volna a város közönsége, ha a tél beálltával nélkülöznie kellett volna a szükséges kőszén. Annál is inkább, mert ezidőszent a fakitermelés kérdése még mindig nincs tisztázva és nincs biztosítva az, hogy Debrecen városa rop-pant erdeiből tud-e csak nagyon kis mértékben is a szénszükségletet megközelítő mennyiségű fát a közönségnek rendelkezésre bocsájtani.

„Les Hongrois“

*

A Figaróban Fitz-Maurice, az ismert francia publicista a magyar parlamentben lejátszó-dott eseményekről ír a következőképpen:

— Nem újság, hogy a magyar parlamentben viharos ülések szoktak lenni, ez a testület csodálatos speciálistává vált a parlamenti viharok rendezésében. A budapesti képviselőház palotája már sok mindent látott: volt ott már verekedés a képviselők közt, már a miniszternek tintatartót vágta a fejéhez, a karhatalom is közbelépett, már katonaság szállta meg az üléstermet és sok más ilyen. Ami tegnapelőtt történt, amikor Tisza István grófit egyszerűen lehurrogták és amikor szólásra emelkedett, távozásra szólították fel, ezuttal csak csekélység ahoz, ami azelőtt szokott történni.

Ez az ülés azonban mégis nagy mértékben jellemzi azt a feloszlást, amiben Magyarország jelenleg van. A területét elárastotta egy új ellenség, amelyik a miniszterelnök szavai szerint elkövette azt a súlyos becstelenséget, hogy megüzente a háborút és megkezdte az ellenségeskedést a nélkül, hogy időt engedett volna az ellenségnek, hogy előkészületeit befejezze. Az osztrák-magyar hadsereg az egész vonalon visszavonulókban van és nem lehet belátni, hogy hol fog megállni ez a mozdulat, amely kétségkívül rövidesen lehetővé teszi, hogy az ellenség elérje az Alföldet, ahonnan nyitva áll az út Magyarország fővárosába.

Ez a retentő veszedelem nem volt elég arra, hogy éreztesse az ellenzékkel annak a szénszükségletét, hogy a hatalom körül kell tömörülnie és el kell felejtetni minden régi haragot, egyenlenséget és ambíciót. Azok a nagy urak, akiket Károlynak, Andrásynak, Apponyinak hívnak, azok vagy miniszterek fiai vagy maguk voltak miniszterek és ezekben a vészterhes napokban is mindig csak a riválisukat látják a miniszterelnökben és azzal a felszólítással ostromolták, hogy adja át helyét nekik. Ez az eljárás elítéli ezeket a férfiakat, akik ilyesmire képesek, de elítéli azt az országot is, amely ilyen férfiakat szül és ahol az ilyen férfiak alkotják az elitet, a születés elitjét és a szellem elitjét.

Valóban ennek az országnak a vesztét kell éreznie és el kell veszítenie a leghalványabb reményét is annak, hogy csak egy parányi kilátása is lehet sikerre, hogy legalább a haldoklását meghosszabbíthassa, amelyet az oláh csapatok betörése Erdélybe és előnyomulása a temesvári Bánságba jelent — ebben az országban olyan lelkiállapotnak kell uralkodnia, hogy a pártvezérekben már nincs meg annyi hazafiság, hogy a nemzeti veszedelemmel szemben felretegyék a viszálykodásokat. Ők egészen biztosan tudják, hogy ők, valamint az a miniszter, akit vádolnak, nem képesek feltartóztatni az összeomlást és a hatalom utáni tülekedésük nem más, mint az üres abrakos zsákért való harc.

Ez ennek az ülésnek a szimptomatikus jelentősége. A kétségbeesésnek egy jele, a leveretésnek a beismerése, nyílt beismerése annak, hogy már nem tudnak többet ellentállni. Elvesztettnek hiszik magukat és azért keresik a felelőseket.

Amit itt a francia publicista ír, az nagyjából brutális hazugság. Erdély nincs elárastva, a román betolakodók a határszélen állnak és az Alföldről Budapestre vezető úton csak Fitz-Maurice víziója látja őket, aki ugylátszik, a saját fantáziájától részegedett meg. És ami a magyarországi hangulatot illeti, vannak ugyan belső viszályok, véleményeltérés is van, de egységes az egész magyar nemzet ab-

ban, hogy az oláh rabló nagyon rövidesen véres fejjel fut a Kárpátokon át.

Mindenesetre a Figaro-nak ez a cikke tanulságos, mert megint azt bizonyítja, hogy a legutóbbi parlamenti eseményeket az ellenséges sajtó miként fordítja el és mennyire nem hízog a véleménye az ellenséges külföldnek a magyar ellenzéki vezérek magatartásáról.

HIREK

— **Signum laudis.** A király megparancsolta hogy Elek Miklós 39. gyalogezredbeli főhadnagynak a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék.

— **A Hajdúvármegyében elhelyezett menekültek listje.** A belügyminiszter úgy rendelkezett, hogy a Hajdúvármegyében elhelyezett erdélyi menekültek részére az egyelőre szükséges listmennyiséget a debreceni István-malom szolgáltatassa ki. Ezt a listet P á k o z d y Sándor alispán ma fölosztotta a megyei községek között. És pedig elrendelte, hogy kiadás-sék 150 métermázsa a Hajduböszörményben, 150 métermázsa a Hajdunánáson, 80 métermázsa a Hajdudorogon, 85 métermázsa a Hajduduhádon, 75 métermázsa a Kabán, 60 métermázsa a Vámospércsen, Hajdusámszonban, Egyeken, 40 métermázsa a Téglyáson, 30 métermázsa a Mikepércsen és 40 métermázsa a Tiszacsacsegen elhelyezett erdélyi menekültek részére.

— **Tanári áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Vág Sándor dr. debreceni állami főreáliskolai rendes tanárt a szegedi állami főreáliskolához, Brenner József nádudvari állami gazdasági szaktanítót a miklóshalmi önálló gazdasági népiskolához jelen minőségében ideiglenesen áthelyezte.

— **Visszatérés a közép-európai időszámításra.** A kereskedelmi miniszter, utalással a magyar királyi minisztériumnak május 1-étől szeptember végéig alkalmazandó új időszámításról kiadott rendeletére, föl hívta a vasuti igazgatóságokat, hogy a vasuti hivatalos óráknak szeptember 30-áról október 1-ére hajló éjjelen 1 órakor 12 órára leendő visszaigazítása iránt intézkedjenek. A vonatok tehát október 1-től kezdve ismét a közép-európai időszámítás szerint közlekednek.

— **Hazaáruló török főúr.** Konstantinápolyból táviratozzák: B j e m i l bej tartalékos őrnagyot hazaárulás miatt halálra ítélték és kivégezték.

— **Katona - művészek a menekültekért.** Megemlékeztünk már arról a nemescélú tervről, amelyet a Katona-Otthon vezetősége vett föl s amely már a megvalósuláshoz közeledik. A debreceni művész-katonák ugyanis az erdélyi menekültek javára előadást rendeznek. Az előadás műsora a legtekintélyesebb művészi érzékkel van összeállítva, hogy e tekintetben a legnívósabb és amellet a legkedvesebb előadásra van kilátás, a szereplő művészek személysége pedig biztosít arról, hogy a szép műsor minden egyes pontja a legjobb és legélvezetesebb előadásban kerül a közönség elé, amely nemcsak művészi élvezetet nyer, de a nemes célt tekintve, jótékonyt is fog gyakorolni, amikor megjelenik az előadás. A művészi esemény iránt a debreceni társadalom minden körében eddig is valóban örvendetes érdeklődés mutatkozik.

— **Városi kifőző Nagyváradon.** Nagyváradról írják: A közéletmezés egy új intézményét adták át tegnap rendeltetésének. A főzőiskola helyiségében ma délből nyílt meg a városi kifőző, ma délből adták az első ebédet. Nagy, gondos előkészületek után kezdte meg működését a városi konyha, amely arra van hivatva, hogy 400 személy kapjon olcsó és jó ebédet. Egy adag háromféle étel ára 80 fillér lesz. Az ebéd 12 órakor kezdődik és aki akarja, el is vitetheti az ebédjét haza.

— **Látogatás a szülői háznál — repülőgépén.** Aradról jelentik: A múlt hét keddjén a délelőtti órákban hatalmas repülőgép jelent meg a szomszédos Zsigmondháza fölött. Percekig ott kóválygott a magasban s a falu népe kíváncsian szemlélte a gép bravuros mozdulatait és lélekzetét visszafojtva látta, hogy a gépmadár egyre jobban leereszkedik a házak fölé, majd a község közepén levő egyik házat kiválasztva magának, néhány kört irt le fölötté. Az emberek azt hitték, hogy a biplán most már el fog távozni, azonban rendkívüli csodálkozásukra az még lejjebb boesátkozott s már alig tíz méternyire volt a földtől. Az udvarban egy idősebb hölgy tartózkodott, akit látható módon felizgatott a szokatlan látogatás és hirtelen nem tudta: hova meneküljön előle. A repülőszerszám ugyanis azt a látszatot keltette a laikus emberek előtt, mintha közel volna a lezuhanáshoz. A bennülő férfi meglöbögte a zsebkendőjét, azután hirtelen felemelkedett a magasba és néhány perc múlva már el is tűnt a falusiak csodálkozó tekintete elől. Amikor eltávozott, akkor konstataáltak a községbeliek, hogy a gép Bernát Mátyás repülőosztálybeli százados szüleinek háza fölött keringett. Néhány nap múlva megjelent otthon Bernát százados és elmondta, hogy hivatalos küldetésben volt, utja Arad fölött vezetett el és mivel már rég nem látta az anyját, elhatározta, hogy repülőgépén meglátogatja szülőházát; övé volt tehát az alacsonyán kóválygó gép s amikor látta, hogy az anyját annyira nyugtalanítja a gép megjelenése, hirtelen eltávozott, s most, hogy elintézte küldetése ügyeit, ma gép nélkül is ellátogatott Zsigmondházára.

— **Halmágyi divatházába az őszi női felöltő- és kosztüm-újonságok megérkeztek.**

— **A harmadosztályú adó kivétele.** A városi adóhivatal a következő értesítést adta ki: A városi adóhivatal értesíti Debrecen város I., II., III. és VII. (Mezőség) közigazgatási kerületében lakó adózókat, hogy az 1916. évre szóló III. oszt. kereseti adó kiszámítási javaslatok (1915. és 1916. év folyamán ujonnan keletkezett üzletek és ipari foglalkozások után) 1—500. tételig az 1913. évi 50.000. számú pénzügyminiszteri utasítás 16. §-a alapján 1916. szeptember 18-tól szeptember hó 25. napjáig bezárólag 8 napi közszemlére a városi adóhivatali székházánál (Kossuth-utca 4. sz.) I. emelet 4. számú szobában kitétetnek oly célból, hogy azokat mindenki megtekinthesse s az öt, vagy másokat illető javaslatokra észrevételeiket fenti határidő alatt írásban a debreceni kir. pénzügyigazgatóságánál, utóbb az adókövető bizottságnál terjeszthetik elő. — **Tárgyalás alá kerülnek:** 1916. szeptember 26-án: 1—100. tétel: biztosítási ügynökök, esztergályos áru kereskedő, fegyverműves, pénztárnok, tisztviselő, könyvelő, bankhivatalnok, orvos, építész, fuvarozó, hétkocsis, talyigás, lakatos, fodrász, csizmadia, cipész, cipőfelsőrész készítő, férfiszabó, kőműves s végre óras és ékszerész adói. — Szeptember 27-én: 101—135. tétel: óras, nőikalap, toll, vas, csont, ócska-áru és déligyümölcs, gyarmatáru, fűszer, étel, cukorka, tűzifa, sertés, zsirkereskedők, női szabó, utazó, kéményseprő, poloskairtó, kávékimérő, kifőző, kofa, bazáros, termény, taronya és tészta szállítók és szatócsok adói. — Szeptember hó 28-án: 136—180. tétel: szatócs, vegyes, rőfös, ruha, cipő, papír, varrógép, kerékpár kereskedők, dohányárusok, italmérők, vendéglősök, pezsgőgyárosok, sör, bor, termény, mészkereskedők, hentes, sertéshizlaló, szarvasmarha kereskedő s végre adás-vételt közvetítők adói. — Szeptember 29-én: 181—500. tétel: ló és sertéskereskedő, bankfőnök, földbérlok, felesék, szatócs, fehérpuha varró, villamos szerelő, kórházi élelmező, biztosítási ügynök, női szabó, rövidáru nagykereskedő és élelmezők adói. — **Tárgyalási helyiség a pénzügyi palota I. emelet 2. számú tanácssterme (Kossuth-u. 12.).** A tárgyalás kezdete naponként délelőtt 9 óra.

— **Halmágyi divatházában intézeti ruhák és kabátok dus választékban.**

— **Katonai lóvásárlás.** A mezőrendőrkapitányság a következő közlést adta ki: A cs. és kir. temesvári katonai parancsnokság 1916. szeptember 19-én kedden reggel nyolc órakor a Hortobágyon a csárda előtt lóvásárt tart egy katonai bizottság által, amely alkalommal nyilvánított lappal ellátott lovak is vásároltának a kialakított vételárért, azonnal készpénzfizetés mellett.

— **Az árpagyöngy, köleskása és hántolt borsó árának maximálása.** A hivatalos lap mai számában kormányrendelet jelent meg, a melyek szerint az iparvállalatok árpából csak finom (leves) árpagyöngyöt és közönséges (főzelék) árpagyöngyöt és 57 százalék erejéig árpátörmeleket állíthatnak elő és pedig a 100 literenkint 64 kilós súlymennyiségű árpából 62 kiló árpagyöngyöt s azt csak a Haditermény Részvénytársaság útján hozhatják forgalomba. A finom árpagyöngy 105, a közönséges árpagyöngy és törmelek 72 korona métermázsánkénti legmagasabb áron hozható forgalomba. — **Köleskása** csak a Haditermény Részvénytársaság által e célból eladott kölesből dolgozható föl s a köleskása métermázsánkénti legmagasabb ára 76 korona 80 fillér. — **Hántolt borsó** is csak a Hadi Termény részvénytársaság által e célra eladott szárazborsóból állítható elő s ennek ára métermázsánként 106 korona lehet.

— **Portik Lajosné** értesíti férjét, hogy családjával Kisujszálláson van Széchenyi-u. 26. sz. alatt. Kéri, hogy vonattal vagy szekérrel utazzék oda.

— **Iskolakönyvek** használt állapotban féláron, új állapotban rendes bolti áron kaphatók Antalffy Józsefnél, Szent Anna-utca 13.

SZINELEZ

MÜSOR:

HÉTFŐ: *Salome.* — *A két gránátos.*
 KEDD: *Cigányszerelem.*

Vasárnapi előadások. Ma délután egy Suddermann-dramát adott elő a szintársulat, az Otthon-t. Magdát Rettegny Margit alakította drámai erővel, a szerep minden finomságának és mélységének megértésével és megértésével, páratlan művészettel. Keller kormánytanácsos szerepében Thuróczy Gyula Schwartze szerepében Kemény Lajos, mint Mariska Borosnyay Kató, a többi szerepekben Sárközy Blanka, Szücs Irén és Szakács Árpád voltak igen jók.

Este Borbély Lili ünnepelte a Mágna Miska Marcsa szerepében a közönség, a mely ugy neki, mint régi kitünő partnerének. Várnay Lászlónak alig győzött eleget tapasztalni, míg Borbély Lili alig tudott eleget utrázni. Igen jó volt Bálint Béla és Kassay Károly.

A színházi iroda hírei. Ma, hétfőn közkívánatra a Salome-t tüzte ki az igazgató az előírt Taifun előadása helyett, melyben a főszerepet ezuttal is Rettegny Margit játssza nagy művészettel; a többi szereplők a régiéek. — Ezt megelőzi A két gránátos nagyszerű egy felvonásos játék, melyben szintén a régi szereplők vesznek részt. — Holnap, kedden a Cigányszerelem kerül színre Horváth Nusi felépítéssel. A Marci-t, e kedves zenéi operettet tanulj be most a társulat nagy ambícióval, mely már a közel napokban színre kerül.

Az Apollo műsora. Az őszi filmújonságokból pompás válogatott műsort állított össze az Apollo, melyek közül különösen Az eltévesztett emelet vigjáték és A szőkevény detektív dráma emelendő ki. De ezenkívül is számos kitünő kép szerepel a műsoron. Az előadások 5 órakor mérsékelt, 9 órakor rendes helyárrakkal kezdődnek.

Talarso filmsorozat. A detektívtörténetek legkiválóbbjai közé tartozik a Talarso-féle filmsorozat, melyből szerdán és csütörtökön Az élő csomag című 3 felvonásos, pénteken, szombaton és vasárnap A 444-es számú autó című 4 felvonásos detektívdramája kerül az Apolloban bemutatásra. Minthogy a Talarso-filmsorozat világhírnévre tett szert, előreláthatólag nagy lesz az érdeklődés a két darab iránt. Mindenesetre a két darab olyan szenzáció lesz, melyről sok szó fog esni.

Az Apollo előadásai ma 6 órakor mérsékelt, 9 órakor rendes helyárrakkal kezdődnek. A közönség részéről kifejezett kívánságra ezentul a hétköznapi előadások 6 és 9 órakor kezdődnek.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szőlőhatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Emma Vahlé francia nyelv-mesternő értesíti t. tanítványait, hogy október 1-én Debreczenbe visszaérkezik. Ugyanő lakást lehetőleg ellátással keres, akár leckeadás, akár készpénzfizetés ellenében. Szíves megkereséseket: **Máriássy Odónné, Márkusfalva, Szepesmegye** címre kér. (Leckék ügyében is.)

Bevonulás miatt a raktáron lévő női, férfi- és gyermekcipők olcsón adatnak el a **Berlini cipőárházban**, Piac utca 31., a város-házával szemben.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett:
 Csapó-utca 23. szám alatt fekvő ház,
 Király-utca 9. szám alatt lévő ház,
 Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Zálogadulát, törött aranyat, ezüstöt, brilliáns ékszeret veszek és olcsón eladok. **Krámer, Arany Bika-bérház 3.**

Házmasternek kerestetik lehetőleg gyermektelen házaspár Sestakerthe, október elsejére. Cím a kiadóhivatalban.

Hajduböszörményben korlátlan italmérési engedéllyel bíró cukrászda, kávéház vendéglőbe

klmóró kerestetik
 Óvadékkal bíró nős emberek érdeklődhetnek Dohanovits Ferencnél Hajduböszörményben. Menekült szakmabeliek előnyben részesülnek.

Szenzignotta szoroként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogadulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Eladó ház és föld.
 A Széchenyi-utca 41. sz. ház nagy telekkel. — továbbá a Kőntös-kertben 2 nyilas szőlő föld pályával (cserepes épület) és ugyanott 3/4 hold lucernás föld eladó, — a földek esetleg haszonbérbe adók. Értekezhetni Dr. Galánffy János kir. közjegyzőnél Szent Anna-u. 7. sz. alatt.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett; esetleg haszonbérbe is kiadó:
 Hajdusoboszlón lévő 74 hold föld tanyával,
 Hajduböszörményben lévő 190 hold föld tanyával,
 Halápon 12 hold föld kaszáló.

Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17. sz.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszoru

hőseink sírhalmára
 vigasztaló és megnyugtató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidító könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Intézeti fehérneműek

Matracok — paplanok — takarók
 harisnyák — zsebkendők

óriási raktára!

ELADÓ!

Püspökladányban 50 kat. hold első osztályú **lehető-föld tanyabirtok** megfelelő gazdasági épületekkel.

Veszek az Ondódon, Ebesen vagy a Macson **12—20 holdas birtokot.**

Eladó Debreczenben a Bocskaitér 9. sz. alatti 200 □ öles udvar, van rajta korlátlan italmérési jog is. Értekezhetni: **a kiadóhivatalban.**